

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25C/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420200296
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6420200296.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom, v konaní pred sudcom JUDr. Milanom Antalom, v spore žalobcu: Y. E., X.. XX.XX.XXXX, V. L. Š. X.. X/X, XXX XX F., zastúpený v konaní: SUCHÝ & PARTNERS, spol. s r. o., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 52 826 791, proti žalovanému: Mesto Kremnica, so sídlom Štefánikovo nám. 1/1, 967 01 Kremnica, IČO: 00 320 781, zastúpený v konaní: JUDr. Janka Vasiľová, advokátka, AK so sídlom Kudlovska 1, 066 01 Humenné, IČO: 36 162 183, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Komunálna poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpený v konaní: Advokátskou kanceláriou Miroslav Maďar, spol. s r. o., so sídlom Horná 26, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 868 299, o žalobe na zaplatenie 7.822,80- € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu žalobcu **z a m i e t a** .

II. Súd žalovanému a intervenientovi **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

III. Svedkovi H.. A. X., X.. XX.XX.XXXX, L. N.. P. XX, XXX XX F., súd svedočné **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca dňa 24.01.2020 prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu podal na Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“) žalobu, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 7.822,80- € s príslušenstvom z titulu náhrady bolestného, ktoré mu bolo spôsobené v dôsledku utrpeneho úrazu, ku ktorému došlo dňa 24.01.2018 pádom na neudržiavanej miestnej komunikácii (námestí) vo vlastníctve žalovaného.

2. Žalobca v žalobe vyvodzoval nárok na zaplatenie žalovanej sumy v rozsahu 7.822,80- € s príslušenstvom zo škodovej udalosti - úrazu, ku ktorému došlo dňa 24.01.2018 v meste Kremnica na Štefánikovom námestí, kedy žalobca spadol na zľadovatenom a zasneženom námestí a utrpel poranenie podrobne špecifikované v znaleckom posudku vypracovanom znalcom MUDr. Pavlom Cikatricisom pod číslom 21/2018 zo dňa 20.11.2018. Úraz, ku ktorému malo dôjsť dňa 24.01.2018, má potvrdzovať záznam o zhodnotení zdravotného stavu osoby zo dňa 24.01.2018. Žalobca pri výpočte žalovanej sumy vychádzal v zmysle znaleckého posudku z rozsahu bodového ohodnotenia za bolestné vo výške 410 bodov. Žalobca v žalobe poukázal na ustanovenia § 420 ods. 1 a § 444 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Zároveň poukázal na ustanovenie § 9a ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení účinnom v čase škodovej udalosti (ďalej len „cestný zákon“) s tým, že správcovia miestnych komunikácií zodpovedajú za škodu, ktorých príčinou boli závady v schodnosti na priechodoch pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdnych úsekoch ciest cez mestá a obce, miestnych komunikáciách určených výhradne pre chodcov na chodníkoch, okrem prípadu, že preukážu,

že nebolo v medziach možností tieto závady odstrániť ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť, pričom podľa žalobcu miestna komunikácia je všeobecne prístupná a užívateľné ulice, parkoviská vo vlastníctve obcí a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do miestnych komunikácií. Podľa žalobcu (výpis LV č. XXXX pre k. ú. Kremnica) je žalovaný výlučným vlastníkom U. J.C.. Č.. XXXX/X o výmere 7559 m². Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 7.822,80 € odo dňa 24.01.2020 (deň podania žaloby) do zaplatenia, určený podľa ust. § 1 ods. 2 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z.

3. Žalobca k žalobe pripojil plnomocenstvo na zastupovanie v konaní zo dňa 14.01.2020; katastrálnu mapu z Z. Č.. XXXX k. ú. Kremnica; prehľad úrokových sadzieb ECB; čiastočný výpis z listu vlastníctva č. XXXX k. ú. Kremnica; záznam o zhodnotení zdravotného stavu osoby; znalecký posudok č. 21/2018 zo dňa 20.11.2018 o posúdení zranení, ktoré utrpel žalobca dňa 24.01.2018 znalca MUDr. Pavla Cikatricisa;

4. Na základe výzvy súdu predložil žalovaný prostredníctvom splnomocneného advokáta vyjadrenie zo dňa 11.06.2020, v ktorom uviedol, že v celom rozsahu popiera skutkové a právne dôvody nároku žalobcu na zaplatenie bolestného. Žalovaný sa mal o škodu na zdraví žalobcu dozvedieť 9 mesiacov po vzniku úrazu. Žalobca listom zo dňa 09.11.2018 vyzval žalovaného na náhradu škody na zdraví z titulu bolestného s odkazom na znalecký posudok č. 21/2018 zo dňa 20.11.2018. Dňa 13.11.2018 mal žalovaný vyzvať žalobcu na podrobne opísanie úrazového deja, pričom žalovaný na predmetnú výzvu nereagoval. Žalovaný nahlásil škodovú udalosť Komunálnej poisťovni, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545 (ďalej aj „poisťovňa“), s ktorou mal, ako poistený, uzavretú zmluvu pre poistenie zodpovednosti za škodu. Poisťovňa následne zistila podrobný priebeh škodovej udalosti. Poisťovňa následne oznámila, že s poukazom na § 9a ods. 4 cestného zákona škodová udalosť nespĺňa podmienky pre poskytnutie poistného plnenia. Žalovaný žalobcovi mal listom zo dňa 06.06.2019 oznámiť, že nie je zodpovedný za vzniknutú škodu, a tým popiera svoju pasívnu vecnú legitimitáciu v tomto konaní. Žalobca ďalej nesúhlasí z predloženým znaleckým posudkom, považuje ho za vyhotovený v prospech žalobcu a nahodnotený a navrhol vyhotovenie znaleckého posudku. Žalovaný popiera aj výšku úrokov, nakoľko je úrok uplatňovaný v zmysle predpisov vzťahujúcich sa na oblasť obchodného práva. Na základe uvedeného žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a žiadal priznať náhradu trov konania vo výške 100 %.

5. Žalovaný k svojmu vyjadreniu predložil oznámenie zo dňa 29.10.2018; uplatnenie nároku na náhradu škody na zdraví zo dňa 09.11.2018; uplatnenie nároku na náhradu škody na zdraví - predbežné oznámenie zo dňa 13.11.2018; poistná udalosť č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.01.2018; žiadosť o potvrdenie vlastníctva parcely M. XXXX/X k. u. Kremnica zo dňa 03.06.2019; žiadosť o potvrdenie vlastníctva parcely M. XXXX/X k. u. Kremnica - oznámenie zo dňa 06.06.2019; plnomocenstvo na zastupovanie v konaní zo dňa 04.06.2020; poverenie pre advokátsku koncipientku zo dňa 05.06.2020.

6. Dňa 01.07.2020 doručil žalobca súdu vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného zo dňa 11.06.2020. Vo svojom vyjadrení žalobca uviedol, že priestor, na ktorom došlo k úrazu žalobcu, je miestnou komunikáciou, ktorá je vlastníctvom žalovaného s tým, že podľa citovanej právnej úpravy zákona o pozemných komunikáciách, zodpovednosť za jej stav nesie jej vlastní, t. j. žalovaný. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení odvoláva na to, že poisťovňa danú vec prešetrila a zistila, kde a ako došlo ku škodovej udalosti. Uvedené majú potvrdzovať dôkazy priložené k vyjadreniu žalovaného. Z tvrdení žalovaného nie je zrejmé, ako žalovaný, resp. poisťovňa dospeli k záveru, že miestom, kde sa úraz stal, bol práve chodník. Žalobca v žalobe uviedol a vyplýva to aj z mapy, ktorú k žalobe pripojil, na ktorej vyznačil miesto pádu žalobcu, že tento priestor je námestím, ide o Štefánikovo námestie, ktoré je verejným priestranstvom bez toho, že by v mieste pádu bol vyznačený nejaký chodník. Podľa informácií od žalobcu sa v týchto miestach žiadny chodník nenachádza. Žalobca navrhol, aby konajúci súd vykonal dôkaz - dopytoval spoločnosť SSE, a.s. s požiadavkou, aby súdu poskytli meno, priezvisko, bydlisko, prípadne telefonický kontakt na svojich 3 pracovníkov, ktorí sa dňa 24.01.2018 nachádzali v danej oblasti Štefánikovho námestia v Kremnici, z ktorých 2 sú na fotografii a tretí z nich fotografoval. Týchto pracovníkov SSE, a.s. považuje žalobca za potrebné vypočuť k tomu, kde došlo k úrazu žalobcu. Žalobca trvá na tom, že k jeho úrazu došlo na verejnom priestranstve a nie na chodníku. Žalovaný v podanom vyjadrení poukazuje na údajnú nezrozumiteľnosť, nejasnosť a neobjektívnosť znaleckého posudku, ktorý k žalobe priložil žalobca. Čo sa týka týchto argumentov žalovaného, ide o jeho subjektívne a ničím nepreukázané tvrdenia. Žalobca má za to, že žalovaný nemá odborné predpoklady na to, aby vedel z odborného hľadiska vyhodnotiť relevantnosť predmetného

znaleckého posudku. Uvedené môže vyhodnotiť iba na to odborne spôsobilá osoba. V dôsledku toho považuje žalobca tvrdenia žalovaného, ktorými spochybňuje relevantnosť žalobcom predloženého znaleckého posudku, za účelové a nepreukázané. V prípade, že konajúci súd dospeje k záveru, že sú tu pochybnosti o relevantnosti predmetného znaleckého posudku, tak žalobca navrhuje vypočutie MUDr. Pavla Cikatricisa, ktorý tento znalecký posudok vypracoval. Žalobca je toho názoru, že vykonanie tzv. kontrolného znaleckého dokazovania je na mieste až vtedy, ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom žalobcom predloženého znaleckého posudku.

7. Žalobca k svojmu vyjadreniu predložil fotodokumentáciu z miesta vzniku úrazu a žiadosť o uplatnenie nároku na náhradu škody.

8. Dňa 04.08.2020 žalovaný predložil vyjadrenie k vyjadreniu žalobcu zo dňa 01.07.2020. Žalovaný zotrval na svojom vyjadrení, že v tomto konaní nie je pasívne legitimovaný. Žalovaný uviedol, že z priloženej fotodokumentácie je zrejmé, že k úrazu žalobcu došlo na príľahlom chodníku k nehnuteľnosti súp. č. XXX/X vo vlastníctve žalobcu a jeho syna, na základe čoho bol žalobca v zmysle ust. 9 ods. 4 cestného zákona ako vlastník nehnuteľnosti zodpovedný za škodu. Skutočnosť, že k úrazu došlo na chodníku žalovaný preukazuje súdu zmluvou o dielo uzatvorenou medzi žalovaným ako objednávateľom a zhotoviteľom diela L.. E. Š. - R.-A.. Žalovaný ďalej poukazuje, že v zmysle vtedy platnej právnej úpravy nezaväzovalo žalovaného ako vlastníka odstraňovať závady v schodnosti na príľahlých chodníkoch. Žalovaný ďalej navrhol vykonať kontrolné znalecké dokazovanie a výsluch zamestnancov SSE.

9. Žalovaný k svojmu vyjadreniu predložil zmluvu o dielo zo dňa 28.08.2013; cenovú ponuku na vytvorenie chodníka; žiadosť o nahliadnutie do spisu a poskytnutie kópii písomnosti zo dňa 05.04.2019.

10. KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, doručila súdu prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu, návrh zo dňa 20.08.2020, ktorým žiadala, aby ju súd pripustil do konania na strane žalovaného. Svoj návrh odôvodnila tým, že dňa 10.06.2020 bol do sídla poisťovne doručený list zo dňa 09.06.2020, označený ako „Vec Oznámenie o vedení sporu a výzva žalovaného na vstup KOMUNÁLNEJ poisťovne, a.s. VIG v procesnom postavení intervenienta do konania vedeného pred Okresným súdom Žiar nad Hronom, pod sp. zn. 25C/3/2020 v zmysle ust. § 86 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku“ (ďalej len „Oznámenie“), ktorým žalovaný poisťovní oznámil, že pred Okresným súdom Žiar nad Hronom je voči nemu vedený súdny spor, pod č. k. 25C/3/2020, a to na základe žaloby o náhradu škody na zdraví podanej žalobcom. Z Oznámenia tiež plynie výzva žalovaného určená poisťovní, aby vstúpila do predmetného súdneho konania. Dôvodom pre vstup poisťovne ako intervenienta do sporu je jej právny záujem na výsledku konania, pretože nie je možné vylúčiť, že v prípade neúspechu žalovaného v predmetnom spore, poskytne intervenient príslušné plnenie žalobcovi namiesto žalovaného, nakoľko medzi žalovaným ako poisteným na jednej strane a poisťovňou ako poisťovateľom na strane druhej existuje právny vzťah založený poistnou zmluvou pre poistenie zodpovednosti za škodu právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb.

11. Súd uznesením č. k. 25C/3/2020-82 zo dňa 11.11.2020 pripustil vstup do konania na strane žalovaného intervenientovi KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group vzhľadom k tomu, že intervenient dostatočne odôvodnil svoj návrh na pripustenie do konania, a tým preukázal svoj právny záujem na výsledku predmetného konania.

12. Dňa 30.04.2021 intervenient doručil súdu svoje vyjadrenie, v ktorom uviedol, že sa pripája k jeho argumentácii uvedenej vo vyjadrení žalovaného zo dňa 11.06.2020 (doručené súdu 11.06.2020) a tiež aj vo vyjadrení žalovaného zo dňa 03.08.2020, pričom má za to, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný. Podaná žaloba voči žalovanému, tak nie je dôvodná. Intervenient na podporu argumentácie ohľadne miesta kde došlo k pádu predložil konajúcemu súdu fotodokumentáciu.

13. Podaním doručeným súdu dňa 03.05.2021 intervenient oznámil adresu svedka pána A. X..

14. Súdu bola na pojednávaní dňa 09.06.2021 predložená fotodokumentácia spolu s vyjadrením L.. E.Á. Š. o realizácii diela dňa 28.08.2013, pričom dielo bolo napojené na miestnu komunikáciu nachádzajúcu sa na Štefánikovom námestí v miestach pri hoteli O. a smerovalo až k bytovému domu č. 7/13.

15. Na pojednávanie dňa 09.06.2021 sa dostavil právny zástupca žalobcu, žalovaný a právny zástupca žalovaného. Intervenient a svedok H.. A. X. svoju neprítomnosť ospravedlnili.

Žalobca sa pridržiaval svojich písomných podaní uskutočnených v tejto právnej veci a je toho názoru, že preukázal vznik právneho nároku, ktorý si podanou žalobou uplatňuje. Žalobca si v žalobe uplatňuje nárok zo škodovej udalosti, ku ktorej došlo dňa 24.01.2018 na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného. Na fotografií je označené miesto pádu žalobcu, teda kde došlo ku škodovej udalosti, z ktorej žalobca vyvodzuje svoj právny nárok. Podľa žalobcu je sporné to, či miesto pádu má povahu chodníka alebo ide o verejné priestranstvo, a teda miestnu komunikáciu, kde zodpovednosť za jej stav bola na strane žalovaného. S ohľadom na uvedené žalobca navrhol vykonanie miestnej obhliadky.

Žalovaný vo svojom vyjadrení nespochybnil, že ide o verejné priestranstvo, avšak nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný a nárok žalobcu považujeme v celom rozsahu za neopodstatnený s poukazom na ustanovenie § 9a ods. 4 cestného zákona. K úrazu malo dôjsť na príľahlom chodníku k nehnuteľnosti súpisné číslo 8 nachádzajúcej sa na parcele M. Č.. XXX/X zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX F. Ú. F., ktorého je žalobca podielovým spoluvlastníkom o veľkosti podielu 3/4. Zvyšný podiel o veľkosti 1/4 je od roku 2015 vo vlastníctve žalobcovho syna J. E.. V zmysle vtedy platnej právnej úpravy vlastníctvo obce k miestnej komunikácii nezaväzovalo žalovaného ako vlastníka odstraňovať závary schodnosti na príľahlých chodníkoch.

Právny zástupca žalobcu má za to, že nebola vyriešená otázka, či miestom úrazu bol príľahlý chodník.

Právny zástupca žalovaného má za to, že sa jedná o príľahlý chodník na základe zmluvy o dielo. Zároveň poukázal aj na konanie 9C/28/2020, pričom v ňom mala byť nariadené obhliadka na mieste samom.

Žalovaný na otázku právneho zástupcu žalovaného uviedol, že k pádu malo dôjsť na jednom z dvoch pásov spevnenej cesty vedúcej k jeho domu a k ďalším domom č. 7/13.

Právny zástupca žalovaného uviedol, že po betónových pásoch nechodia motorové vozidlá. Tieto pásy slúžia vyslovene ako chodník. Pásy sa urobili preto, aby sa umožnil prípadný vstup hasičskej a záchranej služby. Nejedná sa o bežnú verejnú komunikáciu.

16. Dňa 18.06.2021 predložil právny zástupca žalovaného ďalšie vyjadrenie, v ktorom opätovne zdôraznil, že miestom úrazu je chodník na základe zmluvy o dielo. Poukázal na § 2 ods. 2 písm. g) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

17. Súd sa ďalej oboznámil zo zápisnicou z obhliadky na mieste samom a jeho príloh z konania 9C/28/2020, ktorého predmetom je zaplatenie sumy 7.644,- € s príslušenstvom z titulu náhrady škody na zdraví, sťaženia spoločenského uplatnenia.

18. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 21.06.2021 uviedol, že skutočnosť, či sa jedná o príľahlý chodník nemôže vyplývať zo zmluvy. Teda tvrdenie žalovaného o tom, že sa jedná o príľahlý chodník a preukazuje to zmluva o dielo zo dňa 28.08.2013 je právne nepodstatná. Ak by miesto úrazu bolo chodníkom, malo by tak byť vedené v sieti miestnych komunikácií, ktorej správu má v zmysle ust. § 3 ods. 2 cestného zákona vykonávať žalovaný. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR č. k. 2As/48/2008. Žalobca je toho názoru, že sa nejedná o chodník a už vôbec nie o príľahlý chodník. Žalovaný je v spore pasívne vecne legitimovaný.

19. Súd dňa 02.07.2021 odročil pojednávanie s tým, aby strany sporu súdu oznámili, či súhlasia so závermi vykonanej obhliadky na mieste samom vykonanej dňa 09.06.2021 v konaní tunajšieho súdu č. k. 9C/28/2020.

20. Intervenient dňa 15.07.2021 súdu oznámil, že v súhlasí so závermi vykonanej obhliadky na mieste samom dňa 09.08.2021 a nežiada v tomto spore vykonať obhliadku na mieste samom. Obhliadky na mieste samom nežiadali vykonať ani žalobca a ani žalovaný.

21. Súd dňa 15.10.2021 odročil pojednávanie, pričom právny zástupca žalobcu požiadal písomným podaním odročiť pojednávanie z dôvodu PN žalobcu.

22. Žalovaný podaním zo dňa 28.02.2022 žiadal nariadiť termín pojednávania s poukazom na PN žalobcu, ktorý má povolené vychádzky. Zároveň má žalobca v dohľadnej dobe absolvovať operáciu.

23. Súd dňa 02.03.2022 odročil pojednávanie, pričom na pojednávanie sa dostavil svedok H.. A. X., ktorému zo strany právneho zástupcu intervenienta nebolo oznámené odročenie pojednávania.

24. Žalobca podaním zo dňa 12.04.2022 opätovne žiadal odročiť pojednávanie vytyčené dňa 28.04.2022 s poukazom na trvajúcu PN žalobcu.

25. Súd žiadosti žalobcu nevyhovel s poukazom na § 183 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

26. Na pojednávanie dňa 28.04.2022 sa dostavil právny zástupca žalobcu, žalovaný, právny zástupca žalovaného, právny zástupca intervenienta a svedok H.. A. X..

Svedok na pojednávaní opísal miesto pádu žalobcu na základe vykonanej fotodokumentácie.

Právny zástupca žalobcu má za to, že miesto úrazu nie je chodník, naviac sa nejedná ani o príľahlý chodník, čo má vyplývať z vykonanej obhliadky. Zároveň poukázal na spôsob využitia M. J. Č.. XXXX/X, ktorý je v kóde označený pod číslom 29, čo v zmysle vyhlášky znamená pozemok, na ktorom je okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na poľovnícke a rekreačné využívanie. Miesto úrazu žalobcu bezprostredne nesusedí s predmetnou nehnuteľnosťou žalobcu, pretože je od nehnuteľnosti žalobcu oddelená vydláždenou a zarastenou plochou. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno a pokiaľ tvrdí, že nie je vecne pasívne legitimovaný v konaní, pretože nepreukázal, že miesto, na ktorom došlo k úrazu žalobcu je skutočne chodníkom. Má za to, že spevnená plocha neslúži len chodcom, ale aj motorovým vozidlám.

Právny zástupca žalovaného zotrval na svojich doterajších vyjadreniach v celom rozsahu a žalobu navrhol ako nedôvodnú zamietnuť. Žalovaný nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný, nárok žalobcu považuje v celom rozsahu za neopodstatnený s poukazom na ustanovenie § 9 a ods. 4 cestný zákon. Žalovaný v konaní jednoznačne preukázal, že miestom úrazu žalobcu bol chodník nachádzajúci sa pred nehnuteľnosťou súpisné číslo 8 na parcele M. Č.. XXX/X zapísanú na Z. Č.. XXXX k. ú. Kremnica. Žalovaný v súdnom konaní preukázal, že predmetný chodník nezodpovedá základnej definícii miestnej komunikácie podľa ustanovenia § 4b ods. 1 cestného zákona. Skutočnosť, že tento úsek nie je v evidencii Mesta Kremnica vedený ako chodník nepopiera faktickú funkciu a stavebno - technický účel chodník. Právny zástupca žalovaného má za to, že žalobcovi so škodovej udalosti nevznikol nárok na náhradu škody voči žalovanému v zmysle zákona o pozemných komunikáciách a vyhlášky č. 35 z 1984 zberky, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách v zmysle § 9 a ods. 3 zákona o pozemných komunikáciách vo vtedy platnom znení. Žalovaný vo všeobecnosti niesol zodpovednosť za škodu vzniknutú žalobcovi, ktorej príčinou by boli závady schodnosti tejto časti miestnej komunikácie, avšak iba za predpokladu, že by išlo o závalu schodnosti komunikácie vymedzenej v ustanovení § 12 ods. 2 písm. c vyhlášky č. 35 z roku 1984 Zb. Z doposiaľ vykonaného dokazovania je zrejmé, že v čase vzniku škody nešlo o závalu vyslovene na ojedinelých miestach, ale na súvisle neschodnej ploche, ktorá vo všeobecnosti umožňovala žalobcovi bezpečnú chôdzu, avšak pri zvýšenej miere opatrnosti. Na základe uvedených skutkových a právnych skutočností, žalovaný navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalobcovi určil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

27. Súd za účelom vyhlásenia rozsudku vo veci odročil pojednávanie na deň 26.05.2022.

28. Súd vykonaným dokazovaním, oboznámením sa s vyjadreniami, výsluchom sporových strán, predloženými listinnými dôkazmi založenými v spisovom materiáli, zistil nasledovný skutkový stav veci:

29. Žalobca dňa 24.01.2018 v dôsledku pádu v meste Kremnica na Štefánikovom námestí na zľadovateľom a zasneženom povrchu utrpel úraz, v dôsledku ktorého došlo k poškodeniu zdravia žalobcu, pričom si uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 7.822,80- € s príslušenstvom z titulu náhrady bolestného. Žalobca s poukazom na porušenie zákonnej povinnosti žalovaného v súvislosti so zabezpečovaním zjazdnosti a schodnosti takýto nárok smeroval voči žalovanému

odvolávajúc sa na cestný zákon (§ 9a ods. 3) v platnom znení ku dňu vzniku škody. Žalobcom vyčíslený nárok bol podložený záznamom o zhodnotení zdravotného stavu osoby a znaleckým posudkom vypracovaným znalcom MUDr. Pavlom Cikatricisom pod číslom 21/2018.

Žalobca zároveň v celom rozsahu poprel, že miesto, na ktorom v dôsledku pádu utrpel poškodenie zdravia je chodník, pričom toto miesto bezprostredne nesusedí s jeho nehnuteľnosťou. Vo svojej výpovedi žalobca ozrejmil akým spôsobom došlo k jeho úrazu a následného poškodenia zdravia. Na preukázanie miesta úrazu žalobcu bola súdu poskytnutá fotodokumentácia a aj výpoveď svedka.

Súd pri zistení skutkového stavu vychádzal aj zo spisového materiálu tunajšieho súdu č. k. 9C/28/2020, kde bola vykonaná aj obhliadka na mieste samom, s ktorou nemali sporové strany žiadne námietky. Z obhliadky na mieste samom vyplynulo, že na časti námestia, ktoré má charakter ostatnej plochy a je zatravnená došlo k vybudovaniu chodníka za účelom prístupu pre vlastníkov príľahlých nehnuteľností (stavieb) v tejto časti námestia. Z obhliadky na mieste samom súd zistil kde žalobca utrpel pád na mieste, ktoré miesto je označené bodom číslo 1, ako je to zaznamenané i vo fotodokumentácii na čl. 95-100 súdneho spisu, Z obhliadky mal súd tiež za to, že ostatná časť námestia mesta Kremnica evidovaná na LV č. XXXX ako U. J.. Č.. XXX/X evidovaná na katastrálnej mape ako M. J.. Č.. XXXX/X predstavuje nehnuteľnosť, ktorá je zastavaná príľahlými stavbami vo vlastníctve žalobcu, resp. v podielovom spoluvlastníctve žalobcu, nachádzajúcich sa na M. J.. Č.. XXX/., XXX/X, zapísané na LV č. XXXX s tým, že i ďalšia nehnuteľnosť v bezprostrednom susedstve k nehnuteľnosti, ku ktorej došlo u žalobcu v dôsledku pádu k poškodeniu zdravia, a to M. J.. Č.. XXX/X vedená ako ostatná plocha o výmere 405 m², zapísaná na LV č. XXXX pre k. ú. Kremnica je vo výlučnom vlastníctve žalobcu.

Žalovaný vo svojich vyjadreniach nespochybňoval tvrdenia žalobcu o tom, že dňa 24.01.2018 v dôsledku pádu utrpel žalobca poškodenie zdravia, avšak prioritne žalovaný namietal nedostatok vecnej pasívnej legitímácie s argumentáciou, že miesto vzniku úrazu reálne predstavuje chodník vybudovaný mestom Kremnica s poukazom na zmluvu o dielo uzatvorenú medzi žalovaným ako objednávateľom a zhotoviteľom diela L.. E. Š. - ST-INEX, ktorej súčasťou bolo aj zhotovenie chodníka. Tento chodník bol vybudovaný za účelom prístupu vlastníkov k svojim stavbám, resp. vstup hasičskej a záchranej služby. Žalovaný upozornil na skutočnosť, že v zmysle platnej právnej úpravy v čase kedy došlo v dôsledku pádu žalobcu k poškodeniu zdravia žalobcu, žalovaný nemal povinnosť zabezpečovať schodnosť príľahlých chodníkov v dôsledku znečistenia, poľadovice alebo snehu, ale takáto povinnosť zo zákona svedčila pre vlastníkov alebo správcov a užívateľov príľahlých nehnuteľností. Žalovaný i keď namietal vecnú pasívnu legitímáciu, namietal tiež správnosť určeného bodového ohodnotenia lekárskeho posudkom za náhradu škody bolestného. Zároveň namietal aj to, že žalobca ako chodec vedel v akom stave je komunikácia a bolo preukázané, že vedel o stave komunikácie a mohol teda predpokladať, že chodza na takejto komunikácii vyžaduje osobitnú opatrnosť, ktorú musí prispôbiť stavu komunikácie, poveternostným podmienkam, vlastným schopnostiam, ako aj jeho zdravotného stavu.

Intervenient na strane žalovaného sa pripojil k dôvodom žalovaného, pre ktoré žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a žiadal, aby bol žalobca zaviazaný na náhradu trov konania intervenienta v rozsahu 100 %.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že nehnuteľnosť U. J.. Č.. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 7559 m², zapísaná na LV č. XXXX reálne predstavuje bočnú časť námestia mesta Kremnica, ktorá nehnuteľnosť korešponduje s M. parc. č. XXXX/X evidovanej na katastrálnej mape ako zastavaná plocha a nádvorie bez založeného LV vo vlastníctve žalovaného.

30. Súd na posúdenie právnej stránky veci vychádzal z nasledovného:

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 9 ods. 2 cestného zákona v účinnom znení do dňa 12.04.2018, závady v schodnosti priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdnych úsekoch ciest cez obce, ako i závady v schodnosti miestnych komunikáciách určených výhradne pre chodcov sú povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií. Závady schodnosti chodníkov, príľahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v súvisle zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez

prieťahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom.

Podľa § 9 ods. 3 vyššie citovaného zákona, rozsah povinností uvedených v ods. 2 upravujú s prihliadnutím na miestne pomery, obce svojimi všeobecne záväznými nariadeniami.

Podľa § 9a ods. 4 vyššie citovaného zákona, vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, ktoré v súvisle zastavanom území hraničia s cestou alebo miestnou komunikáciou, zodpovedajú za škody, ktorých príčinou boli závady v schodnosti na príľahlých chodníkoch, ktoré vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom a neboli bez prieťahov odstránené.

Podľa § 12 ods. 5, ods. 6 Vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách závadami schodnosti chodníkov, miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov a priechodu pre chodcov na prejazdnych úsekoch ciest v zastavanom území sú závady obdobné závadám v zjazdnosti, pokiaľ tieto závady neumožňujú bezpečnú chôdzu ani pri zvýšenej opatrnosti chodcov. Poveternostnými podmienkami, ktoré môžu podstatne zhoršiť alebo aj prerušiť zjazdnosť, prípadne schodnosť komunikácie, sú najmä: a) fujavice, intenzívne dlhodobé sneženia, b) víchrice a mimoriadne vodné zrážky, c) povodne a privalové vody pri intenzívnych a dlhodobých vodných zrážkach, d) vznik súvislej poľadovice pri poklese teploty a vyššej vlhkosti vzduchu, e) hmla a odmáky, f) mrznúci dážď a mrholenie.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. g) zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v čase účinnom do dňa 19.05.2018, na účely zákona sa chodníkom rozumie komunikácia alebo časť cesty určená pre chodcov, ktorá je spravidla oddelená od vozovky výškovo alebo iným spôsobom.

Podľa § 444 OZ, v znení účinnom k času vzniku škodovej udalosti, pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženia spoločenského uplatnenia.

31. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal voči žalovanému uloženia povinnosti nahradiť bolestného, ktoré mu bolo spôsobené v dôsledku utrpeného úrazu, ku ktorému došlo dňa 24.01.2018 pádom na neudržiavanej miestnej komunikácii (námestí) vo vlastníctve žalovaného v dôsledku porušenia zákonnej povinnosti žalovaného zabezpečovať schodnosť.

32. Žalovaný prioritne namietal nedostatok vecnej pasívnej legitímácie argumentujúc tým, že nemá zákonnú povinnosť zabezpečovať schodnosť s poukazom na § 9a ods. 4 cestného zákona.

S poukazom na § 9a ods. 4 cestného zákona účinného v čase úrazu, za schodnosť chodníkov, ktoré vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom zodpovedajú vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, ktoré v súvisle zastavanom území hraničia s cestou alebo miestnou komunikáciou, z čoho vyplýva, že zodpovednostným subjekt označený v tomto konaní nemusí byť žalovaný.

Podľa § 60 CSP, stranami sú žalobca a žalovaný.

V priebehu konania v rámci postupu v súlade s § 167 CSP žalovaný spochybnil nárok žalobcu, z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Žalovaný aj keď namietal svoju pasívnu legitímáciu súd aktívnu a pasívnu legitímáciu je povinný skúmať aj bez takýchto námietok strán sporu (nález Ú. R. A. Ú. XXX/XXXX). Z vyššie uvedeného dôvodu sa súd predtým ako pristúpil k skúmaniu žaloby z hmotnoprávneho hľadiska zaoberal, či je daná správne vecná legitímácia na strane žalovaného (pasívna legitímácia). Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnu alebo pasívnu sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť účastníkov vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten z účastníkov, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje.

Súd môže žalobe vyhovieť len za predpokladu pokiaľ žalobca žaluje subjekt, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný). Pokiaľ sa v konaní nepreukáže vecná pasívna legitímácia na strane žalovaného, bez ďalšieho musí súd žalobu zamietnuť.

33. Podstatné pre vyriešenie v danom spore bolo zodpovedanie otázky, či miesto, na ktorom utrpel žalobca úraz, v dôsledku ktorého došlo k poraneniu a z tohto dôvodu si žalobca žalobou uplatňuje nárok z titulu bolestného, je miestnou komunikáciou, resp. chodníkom, kde zákonná povinnosť zabezpečovať zjazdnosť a schodnosť by svedčila pre žalovaného za splnenia ďalších zákonných podmienok. Žalobca argumentoval tým, že miesto úrazu je nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovaného (U. parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 7559 m²) a uvedená nehnuteľnosť je evidovaná na katastrálnej mape ako M. J.. Č.. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 7559 m². Spôsob využívania predmetnej nehnuteľnosti je v kóde označený pod číslom 29 v zmysle vykonávacej Vyhlášky č. 461/2009 Z. z. ku katastrálnemu zákonu ako pozemok, na ktorom je okrasná záhrada, pouličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň, lesný pozemok na poľovnícke a rekreačné využitie. Takéto tvrdenia žalobcu súd nespochybňuje, avšak takáto nehnuteľnosť nie je evidovaná v zozname miestnych komunikácií mesta Kremnica v zmysle siete miestnych komunikácií v spise čl. 141.

Na základe ohliadky vykonanej v spise 9C/28/2020, ktorá bola vykonaná na mieste samom bolo zistené, že nehnuteľnosť reálne predstavuje trávnatý povrch a na tejto nehnuteľnosti na základe zmluvy o dielo, ktorú uzavrel žalovaný s tretím subjektom, zhotoviteľom L.. E. Š. - R.-A. dal vybudovať v rámci úpravy spevnené plochy za účelom realizovania prístupu vlastníkov k príľahlým stavbám. Z fotodokumentácie (čl. 95-100), ktorá je súčasťou spisu má súd preukázané, že došlo k vybudovaniu časti určenej pre chodcov, ktorá je výškou aj iným spôsobom oddelená od pozemkovej nehnuteľnosti charakteru okrasnej záhrady, sídliskovej zelene, resp. parku.

Žalovaný nemá povinnosť odstraňovať závady v schodnosti verejne prístupných nehnuteľností v jeho vlastníctve pokiaľ tieto nemajú charakter miestnej komunikácie, námestí, miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov.

Časť nehnuteľnosti, na ktorej utrpel žalobca v dôsledku pádu úraz a uplatňuje si svoj nárok na bolestné, t. j. M. J.. Č.. XXXX/X evidovanú pod kódom 29 v zmysle vykonávacej Vyhlášky 461/2009 Z. z. ku katastrálnemu zákonu, predstavuje okrasnú záhradu, zeleň a park, kde zákonná povinnosť žalovaného zabezpečovať schodnosť nie je daná. Avšak uvedenú nehnuteľnosť je potrebné považovať za chodník, t. j. komunikáciu určenú pre chodcov v zmysle zákonnej definície § 2 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, nakoľko ide o spevnenú plochu určenú pre chodcov a je výškovo a materiálom (dlažba) oddelená od pozemkovej nehnuteľnosti ktorá má charakter záhrady, resp. parku. Chodník bol vybudovaný na základe objednávky žalovaného u zhotoviteľa L.. E. Š. - R.-A. na základe zmluvy o dielo zo dňa 28.08.2013, a to práve za účelom prístupu vlastníkov, resp. užívateľov k príľahlým nehnuteľnostiam. Z doposiaľ uvedeného tak vyplynulo, že nehnuteľnosť, na ktorej došlo ku škodovej udalosti, je potrebné v zmysle § 4b ods. 1 cestného zákona v platnom znení ku dňu škodovej udalosti, považovať za miestnu komunikáciu, nakoľko ide všeobecne prístupnú ulicu vo vlastníctve žalovaného, užívanú ako verejné priestranstvo, ktoré slúži chodcom, aj keď nie je zaradená do siete miestnych komunikácií.

34. V zmysle § 9 ods. 2 druhá veta cestného zákona pre žalovaného nevyplýva povinnosť, na základe ktorej by mal odstraňovať závady v schodnosti priechodov pre chodcov určených výhradne pre chodcov, pokiaľ závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom, pretože podľa v tom čase platnej legislatívy takáto povinnosť svedčila pre vlastníkov, správcov alebo užívateľov nehnuteľností príľahlých k chodníkom, pokiaľ sa nehnuteľnosť nachádza v zastavanom území.

Závadami schodnosti chodníkov určených pre chodcov, sú závady obdobné závadám, ako v zjazdnosti miestnych komunikácií pokiaľ tieto závady neumožňujú bezpečnú schôdzu ani pri zvýšenej opatrnosti.

35. V zmysle ustanovenia § 9a ods. 4 cestného zákona v platnom znení ku dňu škodovej udalosti, len vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, ktoré v súvisle zastavanom území hraničia s cestou alebo miestnou komunikáciou, zodpovedajú za škody, ktorých príčinou boli závady v schodnosti na príľahlých chodníkoch, ktoré vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom a neboli bez prieťahov odstránené.

Na základe vykonané dokazovania bolo zistené, že vlastníkom príľahlých nehnuteľností k miestu, kde došlo u žalobcu k škodovej udalosti charakteru chodníka je žalobca. Žalobca je vlastníkom stavby,

domu číslo súpisné 8 (meštiacky dom) nachádzajúceho sa na M. J.. Č.. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 404 m² evidovanej na LV č. XXXX pre k. ú. Kremnica. Žalobca je aj vlastníkom ďalšej nehnuteľnosti v zastavanom území hraničiacou s miestom úrazu, a to M. J.. Č.. XXX/X evidovanej ako ostatná plocha zapísaná na Z. Č.. XXXX pre k. ú. Kremnica. Žalobca je tiež podielovým spoluvlastníkom ďalšej príľahlej nehnuteľnosti M. J.. Č.. XXX/X, ktorá je evidovaná na Z. Č.. XXXX pre k. ú. Kremnica.

36. Zo záverov dokazovania mal súd za preukázané, že miesto vzniku škodovej udalosti je príľahlým chodníkom z poukazom na § 2 ods. 2 Zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v čase účinnom ku dňu škodovej udalosti.

Podľa právnej úpravy účinnej v čase vzniku škodovej udalosti za schodnosť chodníka v čase úrazu zodpovedali vlastníci, správcovia a užívatelia nehnuteľností, ktoré v súvisle zastavanom území hraničia s cestnou alebo miestnou komunikáciou, pokiaľ príčinou závady v schodnosti bolo znečistenie, poľadovica, sneh a tieto neboli bez prieťahov odstránené. Z uvedeného je tak zrejmé, že práve žalobca ako vlastní, resp. podielový spoluvlastník nehnuteľností, bol v zmysle právnej úpravy účinnej v čase vzniku škodovej udalosti, povinný odstraňovať závady v schodnosti chodníka, resp. príslušnej miestnej komunikácie.

37. Súd tak na základe uvedeného žalobu zamietol z toho dôvodu, že sa stotožnil s tvrdením žalovaného, že v danom konaní nie je daná vecná pasívna legitímácia žalovaného, nakoľko tento nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorej splnenia sa žalobca v tomto konaní domáha.

Žalovaný v čase vzniku škodovej udalosti nebol povinný zabezpečovať schodnosť miestnej komunikácie, nakoľko táto povinnosť svedčila vlastníkom, resp. správcov a užívateľov nehnuteľností, ktoré hraničia s miestnou komunikáciou, kde došlo ku škode pokiaľ príčina závady schodnosti bola daná poľadovicou alebo snehom. Zároveň miesto škodovej udalosti svojím charakterom súd považuje za chodník, na ktorom povinnosť zabezpečovať schodnosť nesvedčila žalovanému.

Nakoľko nebolo preukázané, že žalovaný je v tomto konaní vecne pasívne legitímovaný, súd ďalšie dokazovanie k skutkovým tvrdeniam strán sporu nevykonal a žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko by vykonávanie dôkazov bolo nadbytočné a neúčelné

38. Podľa § 258 ods. 1 CSP, svedkovi môže súd ako svedočné priznať náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov spojených s jeho výsluchom.

Podľa § 258 ods. 3 CSP, náhrada podľa odsekov 1 a 2 sa uplatňuje pri podaní výpovede, najneskôr však do desiatich dní, inak právo na náhradu podľa odsekov 1 a 2 zaniká.

Súd svedkovi H.. A. X., X.. XX.XX.XXXX, L. N.. P. XX, XXX XX F., nepriznal svedočné, nakoľko súdu na pojednávaní dňa 28.04.2022 uviedol, že si žiadne svedočné neuplatňuje.

39. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Citované ustanovenie § 262 ods. 1 a 2 CSP predpokladá rozhodovanie súdu o trovách konania v dvoch fázach (v prvej fáze v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, je rozhodnuté o tom, komu sa priznáva nárok na náhradu trov konania a v druhej fáze bude rozhodnuté o samotnej výške náhrady trov konania, a to po právoplatnosti predmetného rozhodnutia, ktorým sa konanie končí). O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP na základe zásady úspechu. Nakoľko súd žalobu zamietol priznal žalovanému a intervenientovi, ktorý vystupoval na strane žalovaného a aktívne sa podieľal na prejednávanej spore,

nárok na náhradu trov konania ako úspešným stranám sporu voči žalobcovi v rozsahu 100 %. O konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Žiari nad Hronom v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).